

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 30/22
Luxemburgissa 22.2.2022

Tuomio asiassa C-483/20
Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Perheen yhtenäisyys –
Jo myönnetty suojelu)

Jäsenvaltio voi käyttää oikeuttaan jättää kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tutkimatta sillä perusteella, että hakijalle on jo myönnetty pakolaisasema toisessa jäsenvaltiossa

Perheen yhtenäisyyden säilyttämisestä on kuitenkin huolehdittava silloin, kun hakija on sellaisen ilman huoltajaa olevan alaikäisen lapsen isä, joka on saanut toissijaista suojelua ensin mainitussa jäsenvaltiossa

Saatuaan vuonna 2015 pakolaisaseman Itävallassa valittaja matkusti vuoden 2016 alussa Belgiaan muuttaakseen siellä kahden tyttärensä, joista toinen on alaikäinen, luokse; nämä tyttäret saivat Belgiassa toissijaista suojelua saman vuoden joulukuussa. Valittaja teki vuonna 2018 kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa, jossa hänellä ei ole oleskeluoikeutta.

Hakemus jätettiin tutkimatta Belgian sen lainsäädännön nojalla, jolla menettelydirektiivi¹ on saatettu osaksi Belgian oikeusjärjestystä, koska toinen jäsenvaltio oli jo myöntänyt valittajalle kansainvälistä suojelua.² Valittaja riitautti tämän tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen Belgian tuomioistuimissa ja väitti, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 7 artiklassa vahvistettu oikeus perhe-elämän kunnioittamiseen ja sen 24 artiklan 2 kohdassa vahvistettu velvollisuus ottaa huomioon lapsen etu ovat esteenä sille, että Belgia voi käyttää mahdollisuuttaan jättää tutkimatta hänen kansainvälistä suojelua koskeva hakemuksensa.

Tässä yhteydessä Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Belgia) päätti tiedustella unionin tuomioistuimelta, onko tästä mahdollisuudesta mahdollisesti olemassa poikkeuksia.

Unionin tuomioistuimen suuri jaosto on katsonut, että **menettelydirektiivi³, luettuna perusoikeuskirjan 7 artiklan ja 24 artiklan 2 kohdan valossa, ei ole esteenä sille, että jäsenvaltio käyttää tätä mahdollisuutta sillä perusteella, että toinen jäsenvaltio on jo myöntänyt hakijalle pakolaisaseman, kun tämä hakija on sellaisen ilman huoltajaa olevan alaikäisen lapsen isä, joka on saanut toissijaista suojelua ensin mainitussa jäsenvaltiossa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta määrittelydirektiivin⁴, 23 artiklan 2 kohdan, joka koskee perheen yhtenäisyyden säilyttämistä, soveltamista.**

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin tuomioistuin täsmentää tältä osin, että jäsenvaltiot eivät ole velvollisia tutkimaan, voidaanko hakijaa pitää henkilönä, joka voi saada kansainvälistä suojelua määrittelydirektiivin mukaisesti, kun tällainen suojelu on jo varmistettu toisessa

¹ Kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/32/EU (EUVL 2013, L 180, s. 60; jäljempänä menettelydirektiivi).

² Menettelydirektiivin 33 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat katsoa kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta puuttuvan tutkittavaksi ottamisen edellytykset, jos toinen jäsenvaltio on myöntänyt kansainvälistä suojelua.

³ Menettelydirektiivin 33 artiklan 2 kohdan a alakohta.

⁴ Vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU (uudelleenlaadittu) (EUVL 2011, L 337, s. 9; jäljempänä määrittelydirektiivi).

jäsenvaltiossa. Näissä olosuhteissa niiden on pidättäydyttävä käyttämästä menettelydirektiivissä⁵ säädettyä mahdollisuutta jättää kansainvälistä suojelua koskeva hakemus tutkimatta vain, jos sen vuoksi, että tässä toisessa jäsenvaltiossa on puutteita – olivatpa ne systeemisiä tai yleisiä tai koskivatpa ne tiettyjä henkilöryhmiä –, kyseisen hakijan ennakoitavissa olevat elinolot kansainvälisen suojelun saajana altistavat hänet vakavalle vaaralle siitä, että häntä kohdellaan epäinhimillisesti tai halventavasti perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitettu tavoin.

Kun nimittäin otetaan huomioon keskinäisen luottamuksen periaatteen merkitys yhteiselle eurooppalaiselle turvapaikkajärjestelmälle, sellaisen unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen rikkominen, jolla annetaan kansainvälistä suojelua saaville henkilöille aineellinen oikeus ja josta ei aiheudu perusoikeuskirjan 4 artiklan loukkaaminen, ei estä jäsenvaltioita käyttämästä tätä mahdollisuutta. Perusoikeuskirjassa vahvistetaan suojaa kaikenlaiselta epäinhimilliseltä ja halventavalta kohtelulta, ja siitä poiketen perusoikeuskirjan 7 ja 24 artiklassa taatut oikeudet eivät ole luonteeltaan ehdottomia, joten niitä voidaan rajoittaa perusoikeuskirjassa määrättyin edellytyksin.⁶

Unionin tuomioistuin toteaa lisäksi, että **määrittelydirektiivissä⁷ jäsenvaltiot velvoitetaan huolehtimaan perheen yhtenäisyyden säilymisestä ottamalla käyttöön useita kansainvälistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenille myönnettäviä etuuksia.** Näiden etuuksien⁸, joihin kuuluu muun muassa oleskeluoikeus, myöntäminen edellyttää kuitenkin kolmen edellytyksen täyttymistä, joista ensimmäinen liittyy mainitussa direktiivissä⁹ tarkoitettuun perheenjäsenen asemaan, toinen siihen, että kansainvälisen suojelun myöntämisedellytyksiä ei henkilökohtaisesti täytetä, ja kolmas siihen, että myöntäminen on mahdollista asianomaisen perheenjäsenen henkilökohtainen oikeudellinen asema huomioon ottaen.

Ensinnäkään se, että vanhempi ja hänen alaikäinen lapsensa ovat käyttäneet eri maahanmuuttoreittejä ennen kuin he ovat päässeet samaan jäsenvaltioon, jossa lapselle on myönnetty kansainvälistä suojelua, ei ole esteenä sille, että vanhempaa pidetään suojelua saavan henkilön perheenjäsenenä, jos tämä vanhempi on oleskellut kyseisen jäsenvaltion alueella ennen kuin hänen lapsensa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on ratkaistu.

Kolmannen maan kansalainen, jonka kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat ja jonka hakemus on siksi hylätty jäsenvaltiossa, jossa hänen alaikäinen lapsensa saa kansainvälistä suojelua, sillä perusteella, että hänellä on toisessa jäsenvaltiossa pakolaisasema, ei henkilökohtaisesti täytä kansainvälisen suojelun saamisen edellytyksiä ensin mainitussa jäsenvaltiossa.

Kun lopuksi on kyse siitä, onko määrittelydirektiivissä säädettyjen etuuksien myöntäminen yhteensopivaa asianomaisen henkilön oikeudellisen aseman kanssa, on tarkistettava, onko hänellä jo oikeus saada jäsenvaltiossa, joka on myöntänyt kansainvälistä suojelua hänen perheenjäsenelleen, parempaa kohtelua kuin näistä etuuksista seuraava kohtelu. Ellei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamasta tarkistuksesta muuta johdu, tilanne ei käsiteltävässä asiassa näytä olevan tämä, koska pakolaisaseman myöntäminen jäsenvaltiossa ei johda siihen, että tätä kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä kohdeltaisiin toisessa jäsenvaltiossa paremmin kuin kohtelu, joka seuraa tällaisista etuuksista tässä toisessa jäsenvaltiossa.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun

⁵ Menettelydirektiivin 33 artiklan 2 kohdan a alakohta.

⁶ Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohta.

⁷ Määrittelydirektiivin 23 artiklan 2 kohta.

⁸ Näistä etuuksista säädetään määrittelydirektiivin 24–35 artiklassa.

⁹ Määrittelydirektiivin 2 artiklan j alakohta.

mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127.